

Klímvédelem erdőtelepítéssel

Fókuszban a Vidékfejlesztési Program erdősítési felhívása

Egyre több kihívással kell szembenézni a 21. század emberének. Célszerű tudni hogyan jutottunk el idáig, de ettől sokkal fontosabb, hogy mit teszünk a jövőnk érdekében. Egyre biztosabban látszik, hogy a természet elemeivel való együttélés és bölcs hasznosítása fogja megalapozni unokáink jólétét, életét.

Nem kell bizonygatni, hogy erdő a szárazföldi ökoszisztéma leginkább összetett eleme, fajok sokaságának otthona, egyedüli életlehetősége, és ha nem őrizzük meg kellő mértékben, akkor követjük a lejtőn mindannyian.

Az erdő szolgáltatásait mindenki használja, és az erdei kirándulás feltöltő érzése ennek csak nagyon kicsi szelete. Sokkal inkább az oxigéntermelés, szén-dioxid és por lekötése, a párologtatás, amelyek környezetünk élhetőségének meghatározó elemei. Ezeket a szolgáltatásokat mindenki használja, élvezi előnyeit függetlenül attól, hogy van-e erdeje, vagy kezel-e erdőt vagy sem.

Hazánkban az elmúlt száz év alatt sikerült megduplázni az erdőterület kiterjedését, de földrajzi, természeti adottságaink lehetőséget adnak még további bővítésre. Az utóbbi harminc év változásai miatt a magántulajdonú területeken jött létre az új erdők telepítése 99 százalékban, több mint 200 ezer hektáron. Változó tömegben, leginkább a támogatási lehetőségek és a költségek arányát lekötve jelentek meg az új erdők.

A klímamegőrzés egyre sürgetőbb feladatait felismerve, és ebben az erdők szerepét kihangsúlyozva a tárca a Vidékfejlesztési Program erdősítési felhívásának módosításáról döntött, amelynek eredményeképp az erdőt telepítő gazdák a korábbiaknál lényegesen nagyobb, fafajtól függően 80–130%-kal több forrást vehetnek igénybe.

Elfogadva a tény, miszerint a jövedelempótlás a megelőző mezőgazdasági művelés kieső jövedelmét hivatott ellensúlyozni, a támogatás egységesen 12 évre nőtt, összege az eddigi hektáronkénti 172 euróról 432 euróra emelkedett.

Fontos megjegyezni, hogy a kieső jövedelem pótlására az igénylő csak akkor jogosult, ha a kérelemben sze-

replő területre a támogatási kérelem benyújtásának évében vagy az azt megelőző évben normatív területalapon járó támogatást vett igénybe, a mindenkori egységes kérelemnek megfelelően.

A támogatási kérelem benyújtásának utolsó határnapja 2021. december 31-re módosult, és közben a 2020. június 30.; 2020. december 31.; 2021. június 30.; 2021. december 31. értékelési határnapokig benyújtásra került tervek kerülnek együttesen elbírálásra.

A telepítéssel érintett terület átlagos AK értéke szerinti besorolással bővült a kiválasztási kritériumok fejezete. 10 AK/ha vagy ez alatti terület esetében 15 pontot, 10–15 AK/ha közötti területre 10 pontot, míg 20 AK/ha alatti terület esetében 5 pontot kap a pályázó. Szőlő vagy gyümölcsös erdősítése esetében 35–45 AK esetében kap a pályázó 15–5 pontot.

Új kiegészítő intézkedésként bevezetésre került az őshonos ritka elegyfajok alkalmazásának támogatása 2800 Euro/ha mértékben, ami kizárólag a meghatározott tölgy-bükk és egyéb keménylomb célállománytípusok esetében támogatható, és kizárólag a rendlet mellékletében felsorolt őshonosnak minősülő fafajok ültethetőek.

Ezzel az intézkedéssel az őshonos lassan növekvő keménylombos állományok telepítésének többlétszámú költségeit igyekeztek elismerni oly módon, hogy a létrehozott új erdő természetességét, és ezzel stabilitását a telepített elegyfákkal jelentősen meg lehessen növelni.

Célállomány-típus csoport	Erdőtelepítés				Ipari célú fás szárú ültetvény	
	Erdőtelepítés – első kivitel költsége	1. év ápolási költsége	2. évtől ápolási költség		Ipari célú fás szárú ültetvény telepítés költsége	1. év ápolási költsége
			eurónak megfelelő forint összeg/ha	Ápolási időszak (év)		
Tölgy-bükk és egyéb keménylomb	2744	623	11	6624	–	–
Egyéb lágylomb	2082	467	8	2602	–	–
Akác	1803	467	5	1514	1298	342
Nemesnyár	1596	467	5	1381	1787	429

Kiegészítő intézkedések költségei

Kerítés	5,8 eurónak megfelelő forint összeg/m	max. 731 eurónak megfelelő Ft/ha
Villanypásztor	4,8 eurónak megfelelő forint összeg/m	max. 518 eurónak megfelelő Ft/ha
Padka (lejtés >10°, kézi, csak erdőtelepítés)	13 eurónak megfelelő forint összeg/100 m	max. 624 eurónak megfelelő Ft/ha
Erdőszegély kialakítása (csak erdőtelepítés)	1,5 eurónak megfelelő forint összeg/m	
Mikorrhizált csemeték (csak erdőtelepítés)	6 eurónak megfelelő forint összeg/db	max. 3225 eurónak megfelelő Ft/ha
Őshonos ritka elegyfajok alkalmazása (minimum 100 db/ha)	2800 euró/ha	

A támogatás feltételei jól kidolgozottak és az elültetett egyedek hosszú távú megmaradását szolgálják. Hektáronként legalább száz darab csemetét el kell ültetni szórtaan elegyítve, egymástól minimum öt méter távolságra.

A használt ültetési anyag legalább ötven centiméteres méretű kell legyen. Kivétel a fekete nyár és a törékeny fűz, ahol kötelező elérni az egyméteres méretet.

Legalább három fajtát kell alkalmazni fajonként legalább húszdarabos eréllyel, és gondoskodni kell a mechanikai védelemről az első kifizetési igénylés benyújtásának napjától számított 12. év végéig.

Követelmény, hogy az eltelepített őshonos ritka elegyfajok életképes, az erdősítés átlagos magasságát elérő egyedeinek a száma ekkor elérje a hektáronkénti 30 darabot, és legalább három faj jelen legyen a területen. A támogatást igénylő köteles az őshonos ritka elegyfajok beazonosíthatóságáról gondoskodni, továbbá köteles az őshonos ritka elegyfajok helyszíni ellenőrizhetőségét biztosítani.

A megnövekedett erdőtelepítési egységárák hatására jelentősen megnőtt az erdőtelepítési pályázatok száma. 2020 márciusáig az Irányító Hatóság összesen a ciklusban 1077 darab kérelem támogatásáról hozott döntést, összesen 26,3 milliárd forint értékben, ami közel 7400 hektár új erdő telepítését segíti elő.

Az erdőtelepítési támogatás igénybevételére a támogatást igénylő akkor jogosult, ha jogszerű földhasználóként rendelkezik a támogatási kérelem benyújtását megelőzően, a tervezett erdőrészlet elhelyezkedése szerint illetékes

erdészeti hatóság által jóváhagyott jogerős, nevére szóló erdőtelepítési engedéllyel. A legkisebb támogatható terület a koronavetülettel együtt 0,5 hektár.

Amennyiben az erdőtelepítés nem saját tulajdonú ingatlanon valósul meg, a támogatási kérelemhez csatolni kell a dokumentumot, hogy a támogatást igénylő jogosult a telepítést megvalósítani, és a földterületet a teljes kötelezettségvállalási időszak végéig használni.

A MEGOSZ feltette a kérdést, hogy a támogatási lehetőségek emelkedése jelentősen meg fogja növelni a támogatási kedvet, és az emiatt az erdőtelepítésekre rendelkezésre álló keret kimerülésétől kell-e tartanunk. Határozott válasz kaptunk, hogy kiemelt fontosságú feladat az erdőtelepítések folytatása és a szükséges mértékben bővítésre kerülnek a források.

Az erdősítési pályázati felhívás teljes anyaga a www.palyazat.gov.hu oldalon elérhető, és továbbra is nyitva áll az érdeklődők előtt.

Mocz András elnök,
Duska József ügyvezető elnök
MEGOSZ

Honlapjaink:

www.oeo.hu

www.vandorgyules.hu

www.azevfaja.hu

www.erdokhete.hu

www.erdeivandor.hu